

Vse organizacije pa bi se morale bolj zanimati za gradnjo, ter več doprinesle k izgradnji združnega doma.

Z organiziranjem brigad se je gradnja zadružnih domov pospešila

Naši ljudje, na vasi so vedno nezaupljivi do različnih novotarij, tako v pogledu napredka na gospodarskem ali pa katerem koli drugem polju na naši vasi. Saj to ni nič novega za naše kmečke množice, če se upirajo stvarjem, ki jim niso poznane, saj jih je življenje vedno bilo čisto le zaradi tega, ker so jim vedno vsiljevali razne nove metode in recepte, po katerih je moral naš kmet živeti in v vsem svojem življenju trpeti in delati in to vedno za kapitalistične gospodarje, trgovce in vasko oduhu, le nikoli ni delal za sebe, za svoj narod.

Ko so naši partizani borci in voditelji narodno-osvobodilne borbe tolkli fašiste in domače izdajalce, so ob enem tudi tolkli kapitalistične trabantne in vasko množice, to pa iz enostavnega razloga, ker so bili vsi ti v ogromni večini najbolj zagrizeni nasprotniki NOB in vsega ljudstva, ki se je borilo za svobodo. Naši partizani, borci, aktivisti, oficirji in vsi, ki so se na tak ali drugačen način borili proti okupatorju, so pa prinašali tudi v poslednjo našo vas besedo resnice, odpirali so zatiranemu kmečkemu ljudstvu oči in pogled v boljšo bodočnost. Takrat smo na mnogih sestankih, predvsem po naših vaseh, govorili o bodočnosti, o tistih časih, ko ne bomo poznali več izkoriščanja milijonov ljudi od peščice gospode. Takrat so mnogi sivolasi starčki pritrjevali našim borbam, ko so jim ti govorili o borbi, ki jo bijejo jugoslovanski narodi pod vodstvom KPJ.

Po osvobojenju je bilo mnogo novih stvari, na katere je zopet naš kmet gledal precej nezaupljivo, pa naj bo to agrarna reforma ali pa kakršni koli drugi ukrepi ljudske oblasti. Ko smo pristopili k organiziranju prvih KZ, je bilo zopet mnogo nezaupljivosti ravno od strani kmetov, katerim so te zadruge namenjene in predstavljajo osnovo za boljšo bodočnost, o kateri so govorili naši borci, katero pa danes naši narodi z bliskovito nagljo gradijo.

Ko je pristopila ljudska oblast h gradnji zadružnih domov na naših vaseh, je bilo zopet mnogo nezaupanja od strani kmečkega ljudstva na naših vaseh. Ta bežen pregled bližnje preteklosti nam jasno kaže, da je naš kmet realist in praktik, ter da se hoče prepričati, če je stvar za njega koristna, potem, ko je pa to spoznal, se pa oklene te stvari z vso silo in jo popolnoma osvoji. Prav tako kot z vsemi drugimi predlogi, s katerimi je naša OF in ljudska oblast pomagala delovnemu ljudstvu in kmečkemu ljudstvu še posebej, je potem, ko se je kmet prepričal, da je to v njegovo korist, spre-

jel tudi gradnjo ZD kot svojo nalogo, ki mu bo pomagala na najboljši način izboljšati trdo življenje.

Ko smo prešli do spoznanja, da se da pri zadružnih domovih narediti mnogo več in mnogo lažje, če delajo vsi ljudje, so se mnogi spraševali, kako to storiti. Imeli smo sestanke, konference, delali smo praktično na gradiliščih in prišli do spoznanja, da je treba formirati delovne brigade, kjer naj sodelujejo vsi ljudje zato, da bomo lažje in hitreje zgradili gospodarske in kulturne objekte — zadružne domove.

Zopet so nas gledali začudeno in z nezaupanjem seveda zato, ker je bila ta stvar za našega kmeta nepoznana in nova. Ko smo pa s prepričevanjem in dokazovanjem uspeli organizirati nekaj brigad, se je tudi v tem pogledu naš kmečki človek prepričal, da zgradi nekaj vasi s sodelovanjem vseh ljudi še mnogo več. To pa seveda le tako, če res sodelujejo vsi ljudje, ne pa samo tisti, ki so pri vseh akcijah prvi in ki nosijo vedno največje breme. To se pravi brigadni sistem dela, se je pokazal kot mobilizatorski in organizacijski vzgojni faktor v novih pogojih življenja na vasi.

Kako smo organizirali brigade, imamo že nekaj lepih primerov. Poglejmo najprej kako so pristopili k temu v Grižah in bližnji okolici. Sestali so se vsi aktivisti, funkcionarji frontovskih organizacij in se na sestanku temeljito pogovorili o stilu dela, vsebini in organizaciji brigad. Ko so si bili v tem edini, so prevzeli funkcionarji OF in vseh množičnih organizacij dolžnost, da bodo organizirali vsak v svoji vasi toliko brigad kolikor imajo množičnih organizacij vključno z gasilci. H Grižam spadajo vasi oziroma vaski odbori OF Zabukovca-center, Zabukovca-vas, Sv. Pongrac, Megojnice, Podkarnik, Zagreben. Vsaka izmed teh vasi ima tri do pet frontovskih brigad, katere imajo svoje komandirje, vsi komandirji teh brigad pa tvorijo delovni štab gradilišča. Vsak dan delata najmanj po dve brigadi, ena dopoldne in druga popoldne. Delovni štab izdela načrt dela najmanj za 14 dni naprej tako, da ve vsak človek, ki je za delo sposoben za štirinajst dni naprej kdaj bo prišel na delo. Zato si lahko naredi vsak človek, pa naj bo to kmet ali delavec, tudi za sebe načrt svojega dela po takem razporedu, da na tisti dan, ki je določen za njega na gradilišču, dejansko na gradilišču dela. Preračunali smo, da bo delal vsak človek samo okoli dvajset ur in dom bo pod streho. Seveda na tak način, po takšni organizacijski in operativni tabeli, oziroma pod dobro organizacijo, bo

šlo delo bolje od rok. V Grižah že delajo na gradilišču, in to ne samo delavci, pač pa tudi kmetje, čeprav so govorili po vsej Savinjski dolini in še kje drugje, da kmetom iz Griž in okolice ni do dela na zadružnem domu.

Tudi v Sv. Juriju pri Celju so govorili dolgo časa, da se ne da ničesar narediti. Govorili so, da je nemogoče graditi zadružni dom zato, ker ni delovne sile, materiala itd. Sedanjost je že pokazala, kajti danes dela na gradilišču v Sv. Juriju vsak dan od zjutraj do večera najmanj 25 ljudi, ki so organizirani v delovnih brigadah. Obrtniki so pokazali visoko zavest in predanost novi Jugoslaviji tudi s tem, da so organizirali svojo brigado. Zopet so se enkrat zmotili vsi tisti, ki so prišepetavali našim kmečkim množicam razne pripovedke o skupnih kotlih, skupnih koritih, skupnih posteljah itd.

Po brigadnem sistemu že delajo danes na mnogih gradiliščih, o katerih bomo pisali pozneje, takrat, ko bomo obogateli dosežane izkušnje z novimi. Primerov kot je v Grižah in Sv. Juriju je mnogo, vendar sta ta dva dovolj osvetlila sposobnost in moč ljudskih množic, ki se zavajajo, kaj pomeni za nje svobodna neodvisna in močna Titova Jugoslavija.

Bremše Slavko.

Štirikrat udarna IV. celjska brigada se je vrnila

Dne 2. avgusta 1948 ob peti uri popoldne se je po dvomesečnem prostovoljnem delu na progi Sežana—Dutovlje brigada »Lidije Sentjurce« vrnila nazaj v svoj okraj.

Brigada je štela 188 mladincev in mladink, med njimi 60 vajencev tečajnikov iz privatnega sektorja ter 100 tovarniške in kmečke mladine. Upanja, da bo postala udarna brigada ni bilo mnogo, ker so bili večina fizično slabi.

Ze po treh tednih dela na progi je bila privrkat proglašena za udarno, ter je tudi dobila prehodno zastavico glavnega štaba, katero si je dve dekadi obdržala in postaja še drugi udarna. Po proglavitvi je brigada še z večjim elanom prišla za delo, presegala je normo povprečno za 60 odstotkov na dan. Udeleževala se je zelo dobro na kulturnem in političnem polju, kar je bil dokaz na festivalu mladinskih delovnih brigad v Sežani, kjer je dala na razstavo največ kvalitetnih izdelkov. Na festivalu je bila že tretjič proglašena za udarno brigado.

V brigadi je bilo 60 mladincev proglašanih za udarnike ter 30 pohvaljenih, kateri so res pokazali s svojim poštovnim delom najboljše uspehe. Zadnji dan pred odhodom je bila proglašena že četrtič za udarno brigado. Ko se je pa drugi dan pripeljala, ni pričakovala takega sprejema. Ker ga sploh ni bilo. Brigada se je že tekom ene ure žalostno razformirala in mladinci so odšli na svoje domove.

K. L.

Velik del krivde na slabi kvaliteti vinskega pridelka je tudi naše skrajno zanemarjeno kletarstvo, prezgodnja trgatve, pomanjkljivo spodbiranje in sortiranje grozdja. V vinskih kletah najdemo vse mogoče zaloge kmetijskih pridelkov, kadl zelja, krompir, repo in drugo, pogosto se najde v teh kletih kunčjereja.

Dobro kletar zahteva celo kipelnico samo za sebe, kjer v zračni kleti in enakomerni stopnji mošt nemoteno brez drugih nepotrebnih in kvarljivih primesi prevre in obdrži le one naravne dobrine, katere so moštu in pozneje vinu potrebne.

Po pretoku nikakor ni priporočljivo vino shraniti in šolati v isti kleti (kipelec), ampak je treba vino spraviti v razkuženo, čisto in zračno klet, kjer naj vino zori. Tudi pravilno negovanje odvisi od letine pridelka in je poglavje zase, o katerem hočemo prihodnjič govoriti, ravnotako tudi o trgatvi in moštu. Za povzdi vinogradništva in pridelovanje kvalitetnih vin v celjski kotlini so dani vsi pogoji, to pokažejo redki dobri vinogradniki s svojim izbornim pridelkom.

Nemogoče je pa vsakemu posamezniku zgraditi si odgovarjajoče vinske kleti, nabaviti potrebno kletarsko orodje in sploh vse, kar zahteva moderno kletarstvo. Vsled premelega pridelka posameznikov je ovira za sortiranje vin, tipizacija in drugo.

Danes, ko rastejo iz tal zadružni domovi, bi se osobito v vinorodnih predelih mogla vsa pozornost obrniti na zgraditev modernih vinskih klet s kipelnicami ločeno in potrebnimi stikalnicami s predpisano kapaciteto pritiska in drugim odgovarjajočim kletarskim orodjem, stroji in aparati.

Naše gospodarstvo mora samo naprej, nikdar več nazaj. O trgatvi, moštu — prihodnjič.

Pri »Betonu« je za Ljudsko tehniko vedno večje zanimanje

Občni zbor, ki ga je imelo gradbeno podjetje »Beton« Celje, je v glavnem potokele v smislu razširjenja, odnosno formiranja upravnega odbora-kluba »Ljudske tehnike« pri podjetju »Beton«. Tolmačil se je namen, pomen in koristi »Ljudske tehnike«, kar je odvisno od vsakega posameznika in nesporedno od njegovega zanimanja. Da pa zanimanje za isto, zavzema lepo šte-

DOPISI

Žene iz Celja so obiskale zadružnike v Železnih dverih pri Ljutomeru

V nedeljo, 8. t. m., je organizirala okrajna sekretarka AFŽ tov. Pirnatova izlet v Železne dveri, katerega se je udeležilo 54 žena iz raznih krajev celjskega okraja. Med temi sta bili tudi 70letna tov. Fidlerjeva mama iz Zadobrove in trikratna udarnica tekstilne tovarne tov. Lampretova. Med prepevanjem partizanskih in narodnih pesmi ob spremljevanju harmonike nam je hitro minevala vožnja po rodovitnem dravskem polju.

Občudovale smo nepregledne njive »lika«, obnovljene tovarne, železniške postaje in starinsko mesto Ptuj s slikovitim gradom. Ob 11. uri smo prispele v Ljutomer, kjer nas je pričakovala tov. sekretarka AFŽ iz mesta Ljutomer. Spremila nas je v Železne dveri, za kar smo ji bile hvaležne, ker nam je bila nepoznana pot. Ob prihodu na grad, nas je v imenu vseh zadružnikov »Obdelovalne zadruge« pozdravil tov. upravnik. Povabil nas je v dvorano, kjer je v poljudnem predavanju obrazložil nastanek, razvoj in delovanje zadruge. Z zanimanjem so naše žene poslušale, kaj je prešlo 500 ha vinogradišče zemlje, ki je bila last nemških samostanov, grofov in drugih bogatašev v last po kapitalizmu izkoriščanih viničarjev. Garali so tujim mogotcem za sramotno plačilo po 6 din dnevno. Danes odločujejo s pridelkom za družinski sami. Letos so oddali državi 25 vagonov vina.

Po končanem predavanju smo si ogledali prekrasne nasade vinogradov, ki se

razprostirajo daleč na okrog. Mnoge žene so se zanimale za razne vrste trsov in o načinu obdelovanja.

V to zadruge je vključeno 135 družin. Zadružniki se udeležujejo tudi na kulturnem polju. Imajo svoj pevski zbor, tamburaški zbor, lepo knjižnico s sodobnimi knjigami, igralsko družino in fizikalni turnir aktiv.

Nad vse ljubko pa je urejen »Dom igre in dela«. Naše žene so bile presenečene, ko so si ogledovale vzorno urejeno jedilnico z malimi mizicami in stoleki, ter spalnico s snažnimi otroškimi posteljami. Stene krasijo umetniške slike iz motivov raznih pravljic. Tudi kopalnica poleg spalnice je lepo urejena. Vse izgleda priklupno — domače. Upravnica »Doma igre in dela« nam je rade volje razkazovala in pojasnjevala o dnevni zaposlitvi malčkov, katere pripeljejo mame zjutraj in jih odpeljejo zvečer na svoje domove. Brez vseh skrbi so zanje, saj vedo, da so v rokah skrbne in dobre vzgojiteljice. Malčke so naše žene obdarile s skromnimi darili.

Pred odhodom nas je uprava obdelovalne zadruge pogostila z žlahtno kapljico, naker smo se poslovile od gostoljubnih zadružnikov, odhajale z lepimi vtisi z našega izleta. Želele bi takih izletov še večkrat. Na takih izletih bi se medsebojno spoznavale, utrjevale tovariško zavest in spoznavale razne ustanove v novi Titovi Jugoslaviji.

M. Z.

V Lisičnem gradimo zadružni dom

Gradnja Zadružnega doma v Lisičnem se je začela razvijati kljub vsem oviram. V nedeljo dne 8. t. m. smo organizirali masovno delo na gradilišču. Udeležba je bila dobra, posebno so se odzvali Kozjani. Pa tudi trg Pilštanj ni bil zadnji, samo iz Lisičnega, kjer se gradi Zadružni dom, so se udeležili samo trije člani.

Delo se je pričelo ob 7. uri zjutraj in je trajalo do 1 popoldan. Skupno nas

je bilo 30 ljudi. Izkopali smo 30 m³ temeljev nalomili kamenja 8 m³. Skupno z vsemi organizacijami smo si zadali nalog, in v mesecu avgustu bomo napeli vse sile, da ga zgradimo do prvega nadstropja.

Pri delu, ki je zavzelo med zavednimi množicami lep razmah, obsojamo nezanimanje nekaterih, ki so od daleč gledali delovni potek na gradilišču.

Celjski pionirji v Beli krajini

Gotovo vas zanima, prebivalci mesta Celja in okolice, kako se godi pionirjem v brigadi.

Naša brigada nosi ime Maršala Tita. Ljubimo ga, z njim vso domovino zato smo takoj, ko smo prispeli, začeli z delom.

Taborišče je v šoli, katero je bilo treba šele urediti. Dva dni smo porabili za urejevanje naših prostorov. Tudi dvorišče smo si očistili in postavili sami drog za zastavo. V vseh naših prostorih domuje snaga in red. Čete tekmujejo med seboj, istotako posamezniki. Lenuhov in nediscipliniranih ne

trpimo. Te opozorimo takoj, da ne kvarijo ugleda naše brigade.

Kljub kratkemu času in obilici dela smo se pripravili na naš prvi taborni oženj. Po naši okolici so se bili mnogi partizanski boji, zato je bil naš program usmerjen v smislu partizanstva. Vsak naslednji program ob tabornem ognju bo imel določeno temo. Našega veselja so se udeležili tudi pionirji iz Semiča.

In še nekaj. Tudi našo himno imamo! Radi bi videli, da bi čutili vsi pionirji kako smo srečni in veseli, da smo v brigadi.

o trikratnem obiskovanju krožkov tedensko, kar je seveda za enkrat zaradi tehničnih ovir pri našem podjetju še nemogoče. Takrat izvoljeno delovno predsestvo, je bilo mnenja, da se ta predlog stavi v pretnes, izvoljenemu upravnemu odboru, ter da se definitivno reši v sporazumu z instruktorji posameznih krožkov.

Iz vsega tega lahko zaključimo da je zanimanje za posamezne panoge »Ljudske tehnike« zelo lepo. Največje zanimanje je brez nadaljnega za avto-moto in radioamaterski krožek.

Na občnem zboru je delovno predsestvo bilo mnenja, da naš upravni odbor-klub »Beton« goji pet panog »Ljudske tehnike«, kar so navzgoč tudi sprejeli, in sicer: strojniško, jadriličarsko, avto-moto, radioamatersko in gradbeno tehniško panogo, ki je seveda najbolj v skladu z delom vsakega delavca in uslužbenca gradbenega podjetja »Beton«.

Ne občudujmo — temveč obvladajmo tehniko

Ljudska tehnika tudi v Celju zajema široke ljudske množice, posebno pa mladino. Po vseh večjih podjetjih so že osnovani klubi ljudske tehnike z raznimi krožki kot: avto, moto, letalski, radioamaterski, broderski, foto krožek itd. Med prvimi podjetji v Celju, ki je izvedlo že občni zbor kluba, je Tovarna emajlirane posode. 10 avgusta t.l. pa bodo občni zbori v Tovarni hlačevine, Tovarni tehničar, pri Gradbenem podjetju in Zelezarni Štore.

Opaziti je veliko zanimanje za Ljudsko tehniko v vseh ustanovljenih krožkih. Mladina se v polni meri zaveda koristi, ki jih na teh krožkih prejema, zaveda se pa tudi, da bo z vsestransko in čim boljše tehnično sposobnostjo doprinesla velik delež v izvedbi petletnega plana, izgradnji socializma in v primeru potrebe v obrambi domovine.

Novo ustanovljeni klubi se danes še borijo z raznimi začetnimi težavami, toda z iznajdljivostjo naše mladine in razumevanjem uprave podjetij, se delo kljub temu že lepo razvija in se bodo uspehi kaj kmalu pokazali.

Člani foto-krožka kluba Ljudske tehnike v Tov. emajl. pos. nimajo fotoapa-

ratov in ostalega materiala. Vodja tega krožka tov. Premšak je deloma že premostil težave in danes delo v krožku že lepo uspeva, čeprav zaenkrat še z izposojenimi aparati, ki so jih stavili začasno na razpolago prijatelji Ljudske tehnike. Tudi člani avto-moto krožka se že sučejo v garaži ob »avtomobilskih razvalinah«, ki jih bo treba spraviti »na noge«, da bodo po obvladanju teoretičnega znanja lahko pričeli s praktičnim vežbanjem.

Ljudska tehnika mora postati res splošno ljudska in poleg mest zajeti tudi našo podeželsko mladino. Vemo, da so bile v bivši Jugoslaviji »tehnične skrivnosti« dostopne v glavnem le boljše situirani mestni mladini, medtem, ko so danes dani vsi pogoji tudi podeželskemu ljudstvu, da se tehnično dvigne na višino, ki jo zahtevajo potrebe današnjega časa.

Od naše mladine, ki se v polni meri zaveda pomena Ljudske tehnike in važnosti usposabljanja kadrov, lahko pričakujemo na tem polju velikih uspehov. Z geslom: ne občudovati tehnike, ampak jo obvladati, bo mladina posvetila vse sile za čim večjo korist skupnosti.

Vključimo nove učence v gospodarstvo

Nikakega dvoma ne more biti o tem, da naše gospodarstvo črpa največ strokovnih kadrov iz vrst učencev v gospodarstvu, ki se pod današnjimi pogoji razvijajo v visoko kvalitetne delavce.

Zal pa še kljub temu dejstvu mnoga podjetja ne razumejo pravilno te trditve in ne razumejo važnosti pravilne vzgoje učencev v gospodarstvu. Naletno na mnogo slučajev kjer se podjetja odnosno vodje istih direktno branijo učencev in smatrajo, da so le-ti balast za podjetje, kar pa je popolnoma napačno. Nič nam ne bodo koristile novo zgrajene tovarne, če ne bomo imeli kvalificiranih delavcev, odnosno ljudi, ki bodo te stroje pogнали, z njimi ravнали in proizvajali dobrine, ki jih nujno rabimo za naše vsakdanje življenje.

Za dokončno oživitvorenje zakona o učencih v gospodarstvu in to 1., 2., 3., do 9. čl. Pravilnika o strokah kjer je predpisano trajanje učne dobe, je nuj-

no potrebno, da vsa podjetja sklepajo učne pogodbe z učenci v gospodarstvu ravno v času počitnic, t. j. od julija do septembra, da lahko na ta način učenec že takoj v začetku svoje učne dobe stopi v strokovno šolo in isto izvrši v teku njegove učne dobe.

Zato opozarjamo vse delodajalce, da točno pregledajo koliko učencev v gospodarstvu bi še lahko v obratu zaposlili in naj te potrebe točno specificirane po strokah javljajo upravi za delovno silo Celje-mesto.

Vsem množičnim organizacijam, pa priporočamo, da izvedejo na terenih akcijo za vključitev novih učencev v gospodarstvu in na ta način pripomorejo k čimprejšnji izvršitvi plana.

Predvsem so potrebni učenci za gradbeno, lesno, kovinsko, kemično stroko itd. Zato je dolžnost vsakega posameznika, da tudi na tem polju pripomore k mobilizaciji rezervne delovne sile in vključiti iste v delovni proces.

VINOGRADNIŠTVO IN VINSKA TRGOVINA

Pri nas v našem ožjem vinskem okolišju vinogradništvo nikdar ni bilo rentabilno, četudi so dani vsi pogoji za pridelovanje kvalitetnih vin, katere bi se lahko kosala z najboljšimi vrstami že priznanih specialnih vrst, ki pridejo v poštev za izvoz in za domači trg.

Nešteto je vzrokov, zakaj se naša vina niso mogla uveljavljati za izvoz, za domači trg pa so prišla v poštev le kot manjvredna.

Na račun naših vin so se točila slaba vina drugih vinskih okolišev, naša najboljša pa pod imenom sloviti in že priznanih in so se jim natikali lepi naslovi, to razumljivo od onih redkih vinogradnikov, kateri so vsaj malo zadostili zahtevam o pridelovanju vina.

Način vinske trgovine je bil glavni povod na zaostalost vinogradništva in kletarstva. Vinska trgovina je bila v rokah izkoriščevalcev in spekulantov, kateri so na račun kmeta si prisvajali bogastvo. Oni so odločevali cene vina, kmet gospodarsko popolnoma odvisen od teh trgovcev in v vednih denarnih stiskah se je v sili vedno zatekal k njim po pomoč v denarju za kritje davkov, boleznij in drugih nesreč v hiši. Trgovce se je v takih slučajih pokazal velikodušnega, dal je par stotakov akontacije na bodoči vinski pridelok, s tem mu je pa že navil vrv okoli vratu, ker je on odločil ceno pri prevzemu vina, kdor se pa ni pokoril je imel opravke z advokatom in posledica

tega je bila, da je postal kmet z družino vred viničar, trgovec pa lastnik njegovega imetja. V svobodi, ki smo si jo priborili s težkimi žrtvami, je ljudstvo samo vzelo v roke oblast in s tem izkoriščevalci enkrat za vselej pometlo. Ustanovila so se podjetja, zadruge, katere imajo nalog štiti delovno ljudstvo, ne samo pred spekulanti ampak v glavnem za držanje cen na eni strani pri pridelovalcu, na drugi pa pri konzumentu, tako mora priti kmet na svoj račun za njegov trud, po drugi strani bo pa omogočeno delovnemu ljudstvu po primerni ceni si privoščiti potrebno okrepčilo.

Ljudska oblast je tudi poskrbela, da se več ne pojavijo nesrečne gospodarske krize, katere so vedno ogrožale in spodbopavale temelje našega obupnega položaja na eni strani pri krmilu, na drugi pa pri delavstvu. Skušaj se, kar se je v veliki meri že posrečilo, pridobiti zunanji trg za izvoz naših sortnih vin, katera uživajo sloves ter so visoke kvalitete. Dolžnost vsakega posameznega vinogradnika in kmetijskih zadrug je povzdigniti in obnoviti naše izčrpane vinograde. Umakniti se morajo manjvredne vrste posebno hibridna vina, ki jemljejo sloves našim dobrim aromatičnim vrstam ter jih nadomestiti z cepljenkami onih vrst, katere v okolišju najboljše uspevajo in se to vino lahko vnovič za domač konzum, kakor tudi za izvoz.

KULTURA IN PROSVETA

S sedemletkami nudi Ljudska oblast vsem otrokom šolanje

Naša ljudska oblast je ustanovila na podeželju sedemletko, da omogoči študij vsem nadarjenim otrokom, zlasti siromašnim, ki ne bi mogli plačevati šolanja v mestu. Trije višji razredi sedemletke popolnoma odgovarjajo nižji gimnaziji. Učna snov je ista in dovršena — sedemletka ima isto vrednost, ko dovršena nižja gimnazija. Naši otroci bodo potemtakem dovršili 3 razrede gimnazije doma, nato bodo prestopili v višjo gimnazijo. Prav sedaj je potrebno, da se zavedamo važnosti sedemletke, ko se učenci odločajo za vpis v šole. Ponekod se sedemletkam ne zaupajo in jih smatrajo za manj vredne od nižjih gimnazij. Zato hočejo nekateri, zlasti premožnejši, vpisati svoje otroke v gimnazijo, čeprav imajo v kraju sedemletko. Oblast jim tega ne bo dovolila, ker veljajo za vse enake pravice in ker ima sedemletka isto vrednost kot nižja gimnazija. Le onim, ki zaradi oddaljenosti ne morejo v sedemletko, ali ki so zaradi ubožnosti sprejeti v konviktu, se izjemoma dovoli študirati v mestu. Šolajo se namreč vsi in ne samo tisti, ki imajo denar. Koliko talentov je bilo v prejšnjih časih zaka-

panih ker niso imeli sredstev za študiranje. Danes pa naj se dvigne vsak, ki je sposoben. Šolanje po dovršeni sedemletki pa ne bo več problem. Tu so študentske stipendije v višji gimnaziji, ter razne strokovne šole, ki nudijo učencem popolno oskrbo. Šolanih strokovnih ljudi potrebujemo in to iz ljudstva, ki bodo poznali njegove težnje in potrebe.

V prihodnjem šolskem letu bomo imeli popolno sedemletko na Vranskem po 2 razreda, v Voljniku, Vitanju, Sv. Juriju pri Celju in v Laškem. Nanovo se letos otvorijo sedemletke v Polzeli, v Sv. Pavlu pri Prebolu, v Grižah, v Dobrni, Storah, Ponikvi pri Grobelnem in v Kozjem. Tako bo omogočeno pretežni večini otrok, da se šolajo v teh centrih. Ustanovljale pa se bodo še nove sedemletke.

Na nas vseh je, da se zavedamo važnosti sedemletk in da skupno skrbimo, da se te šole, ki so namenjene vsemu delovnemu ljudstvu, dvignejo na dostojno višino. Kadri se usposabljaajo z raznimi tečaji v počitnicah in s privatnim študijem učiteljev, dolžnost krajevnih činiteljev pa je, da preskrba za te šole potrebne prostore in učila.

Četrti tsemesečna tekmovanje knjižnic

Ob vstopu v četrto tsemesečno tekmovanje ljudskih in sindikalnih knjižnic, bomo morali knjižničarji v Celju vzeti v našo obvezo, da bomo v sledenjem tekmovanju vložili mnogo več truda v naše odgovorno delo.

Ze na lanskem knjižničarskem tečaju so nam predavatelji prikazali ogromen in važen pomen napredne knjige. Tisk in knjiga sta eno najmočnejših sredstev za graditev novih ljudi, za graditev socialistične družbe. Zato knjižničar ne sme biti samo statističar, kot je to nekoč bilo, temveč mora biti aktivist in svetovalec bralcem. Zato se bo vršil tudi letos v novembru tritedenski knjižničarski tečaj skupno za vse okraje bivšega celjskega okrožja, t. j. ob koncu tekmovanja knjižnic.

V času dosedanjega tekmovanja so se opazile mnoge napake. Nekateri knjižničarji se niso zavedali svojih dolžnosti glede točnosti pošiljanja poročil in ostalega pravičnega vodenja knjižnice. V

mnogih primerih je bilo očividno, da so bile številke izmišljene in računsko spisane na poročilo. Zgodilo se je, da je knjižničar odšel na dopust, vzjel ključ knjižničar omar s sabo in tako odtegnil knjige čitalcem za ves čas njegove odsotnosti.

Da bi to tsemesečje izvedli tekmovanje čim vestneje in tako dosegli lepše uspehe, se bodo vršili vsaj enkrat mesečno, v centralni Ljudski knjižnici posveti vseh knjižničarjev. Prvi posvet se je že vršil, in je prav ta pokazal, da se na takem posvetovanju dajo rešiti razni problemi knjižnic. Glede tekmovanja samega pa je bil izdelan podroben načrt kakor tudi o našem delu v »Tednu napredne knjige«, ki bo od 19. do 26. septembra.

Vsi knjižničarji naj ta načrt, ki so ga prejeli, natančno pregledajo, zainteresirajo za pomoč, izvedbo tega načrta vse množične organizacije. Le na ta način nam je zagaraniran uspeh tekmovanja in bo dokaz, da prav razumemo vlogo današnjega knjižničarja. D. Z.

Delo in uspehi Celjskega gledališča

u minuli sezoni

Letošnjo dejavnost celjskega gledališča je kritik še pred zaključkom sezone takole in pravilno okarakteriziral: »V primeri z lansko sezono pa smo vendar le čutili neko nazadovanje in krizo. Nastopilo se že jeseni razne osebnostne težave, ki jih je težko premostiti. Celjsko gledališče je gostovalo toliko, kakor malokatero drugo v Sloveniji. Tako gostovanja pa zahtevajo toliko naporov, da je gotovo eden glavnih vzrokov krize preutrujenost glavnih akterjev pri našem gledališču«. (Celjski tednik 28. februarja 1948). V številkah pa izgleda letošnje delo Ljudskega gledališča takole:

Število vseh gledaliških predstav v letošnji sezoni znaša 59, od katerih odpade na turnejo po Sl. Primorju 17, ostalo t. j. 42 pa na predstave izvedene na domačem odru oz. v okolici, ali točneje: 9 na gostovanja v celjski okolici, 33 pa na domačem odru. 59 predstav napram 79 predstavam v sezoni 1946-47! Kritična ugotovitev »krize« je ob tej razliki vsekakor utemeljena.

Od izvedenih 59 predstav odpade 25 predstav na repertoar (Kreft »Celjski grofje«, Nušić »Gospa ministrica«, Klopčič »Mati« in dva odlomka (Simonov »Rusko vprašanje«, Zupančič »Veronika Deseniška«) ostalih 34 pa na dela naštudirana v letošnji sezoni. Teh je bilo pet: Cankar »Za narodov blagor« igrano štirikrat, povprečni obisk 419.

Drev »Talci«, igrano devetkrat, povprečni obisk 430, Žižek »Miklova Zala« igrano trinajstkrat, povprečni obisk 539, Milčinski »Mogočni prstan«, igrano

šestkrat, povprečni obisk 502 in Bor »Težka ura«, igrano doslej dvakrat, povprečni obisk 330.

V samostojnih vlogah je letos nastopilo 36 igralcev oz. igralk, od tega 25 igralcev in 11 igralk. To pa še daleč ne pomeni, da celjsko gledališče dejansko in stalno razpolaga s tako razmeroma zelo številnim igralskim zborom, kakaj od teh jih je 6 iz vrst stalnega dijaštva, 11 pa priložnostnih sodelavcev, od preostalih 19 igralcev pa je v teku sezone — večini del vsled premestitve — zapustilo celjski oder 5 igralcev, kar da ob zaključku sezone dejansko komaj 14 sigurnih, v poštev prihajajočih gledališnikov; 10 moških in 4 ženske. In končno tudi ta štiri najstarejša na celjski oder ni vezana formalno, z drugimi besedami — nove premestitve, prezaoplenost na drugem sektorju dela in drugi osebni zadržki lahko število »stalnih« igralcev nadalje znižajo...

Sezona je formalno trajala od 22. oktobra 1947 do 24. junija 1948, vsega torej 8 mesecev. Na mesec odpade po gornjih številkah sigurno po 7 predstav — lanske sezone 9. Teh 14 gledaliških delavcev je povprečno nastopilo 36 krat, ali mesečno štiri — do petkrat, v čemer pa še daleč ni obsežna vsa kulturno-prosvetna dejavnost celjskega gledališča. »Težo kult. prosvetnega dela v Celju nosi ljudsko gledališče« je ugotovil kulturni poročevalec »Celjskega tednika« 8. 5. t. l. In dejansko — agilnost celjskih gledališnikov je bilo skozi vso sezono videti na sporedih in organizacijah vseh proslav in kulturno-prosvetnih

Preskrba kmetov z industrijskimi izdelki v vezani trgovini se bo v prihodnjih mesecih še povečala

Te dni bo poteklo pet mesecev, odkar smo uvedli vezano trgovino. Kmetje, ki so bili sprva malo nezaupni, so kmalu spoznali, da je vezana trgovina za kmeta velika pridobitev. Odkup pridelkov po vezanih cenah se je začel naglo dvigati in je bil v maju že dva in polkrat večji kot v aprilu. Med tem so bili vključeni novi pridelki v sistem vezane trgovine, potem pa je prišlo sklepanje pogodb za prodajo žita in drugih pridelkov, pri čemer so kmetje dobili 40 odstotkov akontacije v denarju in bonih. Vzporedno z razvojem odkupa po vezanih cenah se je znatno skrajšala prodaja pridelkov na prostem trgu, ki je glede pridelkov vezane trgovine le še malenkostna.

Z naraščanjem odkupa po vezanih cenah in s kontrahiranjem prodaje pridelkov, je kmet dobil mnogo bonov, s tem pa je tudi naglo narasla prodaja industrijskih izdelkov po nižjih enotnih cenah na bone. Nakup industrijskih izdelkov na bone predstavlja danes v mnogih krajih za kmeta edini način

KUD „France Prošeren“ - pevski odsek

Sindikarno celjsko pevsko društvo obvešča vse člane, da se pričnejo redne pevske vaje v torek, dne 17. avg. 1948 ob 20. v poslopju Glasbene šole, Celje, Slomškov trg. Pred vajo se bomo pomenili o nadaljnjem delu, zato je važno, da pridejo vsi dosedanja člani.

Odbor.

prireditve, po sindikalnih kulturno-prosvetnih aktivih in šolah.

H gornjim številčnim podatkom je mogoče poleg uvodoma nakazanih vzrokov »krize« in gotovo kvantitativnega nazadovanja pristaviti kot nadaljnje vzroke še, da je bilo premalo gledaliških stvari iskreno predanih, nesebičnih in požrtvovalnih delavcev, ki jim je pred očmi le služba ljudski prosveti, služba gledališki umetnosti in služba ideji današnjih dni, ki ima svoj dom tudi na slovenskem ljudskem odru, preveč pa računarije na neke »slajne vloge« z gorečimi željami po izstopanju v improviziranem razkošju, po drugi strani pa prezaposlenost gledališki stvari predanih ljudi s poklicnim delom in drugimi obveznostmi, med njimi tudi s tehnično-administrativnim delom gledališča ali z organizacijskim delom v prosvetnem sektorju sploh, vse na škodo sistematičnega študija, borbe za odpravo vseh malomeščanskih usledin, skratka na škodo poglubenega prizadevanja, da postane tudi celjsko gledališče razen na zunaj, tudi na znotraj izraz našega časa. Danes po IV. plenumu Ljudske prosvete Slovenije, kjer je bilo baš zaradi tega govora o profesionalizaciji novih gledališč, moremo upati, da bodo v našem igralskem kolektivu podvzete za to potrebne mere n. pr. znižanje delovne obveznosti najprirednejših delavcev, predvsem pa postavitve stalnega režiserja.

Ljudsko gledališče se je zaradi poklicne zaposlenosti svojega režiserja, kar je preprečilo postavitve še enega gledališkega dela, omejilo na interni zaključek svoje sezone, in sicer na organizacijo gledališkega tečaja. Ta je bil organiziran skupno z mestnim ljudsko-prosvetnim svetom ter je trajal od 28. junija do 3. julija t. l. Vodil ga je režiser SNG tov. Žižek Fran. Razen večine članov igralskega kolektiva, je tečaj pohajalo tudi nekaj mladincev ter več članov nekaterih gledališč se udeležujočih sindikalnih podružnic iz mesta in okolice, skupaj 34 tečajnikov.

Ce pritegnemo k volji in ljubezni do gledališča, ki so jo pokazali tečajniki in katerim je režiser Žižek na mojstrski način pridjal še mero sodobnih napotkov za pristop k delu, še sklep našega MLO ob sprejetju petletnega plana za mesto Celje, da bo v prvi priletki »podpiral iniciativo gledaliških družin za čim večji razmah kulturno-prosvetnega življenja našega delovnega človeka«, pomeni to razveseljiv obet za prihodnjo sezono. Gg

nabave industrijskega blaga. Tako je bilo v juliju na bone prodano že toliko industrijskega blaga kakor v maju in juniju skupaj. Ker pa so zadrage dobile iz industrijskih skladišč znatne nove količine ind. strijskega blaga se zaloge niso zmanjšale. Pač pa nekatere zadrage niso mogle tako hitro izpolniti izbire blaga. Ob koncu julija je znašala vrednost zaloge blaga v kmetijskih zadrugah na področju Slovenije skoraj toliko, kakor je znašala vsa prodaja od začetka vezane trgovine.

Z odkupom žita se začena za kmetijske zadrage glavna sezija, in to ne samo glede prodaje industrijskih izdelkov na bone. Kakor kaže dosedanja praksa, vnovčijo kmetje takoj približno 80 odstotkov dobavljenih bonov. Zato je pričakovati, da bo v avgustu in septembru še nadalje narasla prodaja industrijskih izdelkov na bone, kajti razen bonov, ki so jih že doslej dobivali kmetje za tekočo prodajo živine, mleka, jajc itd., bodo dobili bone še za vnovčenje presežke žita, krompirja, industrijskih rastlin itd. Preskrba kmeta z industrijskim blagom se bo s tem nadalje znatno izboljšala. Medtem ko je lani dobil kmet nakaznice za odkup industrijskih izdelkov le za 40 odstotkov vrednosti prodanih prostih presežkov žita, dobi letos bone za vso vrednost kontrahirane žita, torej za obvezno oddajo in proste presežke.

V splošnem so zadrage dobro založene z industrijskim blagom, ni pa povsod zadovoljiva izbira blaga, predvsem tekstilnega blaga in železnine. Pri naročanju blaga zadrage v prejšnjih mesecih niso dovolj upoštevale potreb svojega okraja. Te napake je treba postopno popravljati. Tudi niso vse zadrage enako dobro založene. Nekatere imajo razmeroma majhne zaloge, deloma zaradi tega, ker niso pravilno predvidevale potreb, deloma pa zaradi zakasnitve dobav iz industrijskih skla-

dišč, v nekaterih primerih pa tudi zaradi počasnega razpošiljanja blaga iz skladišč okrajnih zvez kmetijskih zadrug. Slabosti vezane trgovine, ki se kažejo v posameznih okrajih oziroma pri posameznih zadrugah, so predvsem posledica nepravilnega in nepravilnega naročanja blaga ali nepravilnega in neustreznega dobave iz skladišč oziroma šablonskega razdeljevanja. Vseh teh napak pa je vedno manj in tudi okrajne zveze vedno bolj izvršujejo svoje osnovne naloge.

Kakor rečeno stopajo kmetijske zadrage v glavno sezijo odkupa s precejšnjimi zalogami industrijskega blaga in so pomakljivosti predvsem pri izbiri (asortimentov). To velja predvsem za tekstilno blago, čeprav so bile zaloge tekstilnega blaga v zadrugah ob koncu julija skoraj prav tako velike, kakor je znašala vsa prodaja od 15. marca do konca julija. Primanjkuje zlasti takega tekstilnega blaga, ki ga kmet najbolj potrebuje, ker se zadrage v prejšnjih mesecih niso dovolj založile s takim blagom.

Medtem ko so zadrage v prvi dobi vezane trgovine prodajale pretežno tekstilno blago, ki je predstavljalo 60 odstotkov vsega prodanega blaga na bone, medtem ko je bilo precejšnje pomanjkanje kovinskega blaga, so se v zadnjem času mnogo bolj založile s kovinskim blagom. V nekaterih vrstah kovinskega blaga, kakor n. pr. v posodi, so zadrage tako založene, da ne bodo potrebovale večjih novih dobav z izjemo tistih zadrug, kjer bo treba izpolniti zalogo glede posameznih velikosti. Tudi stekla imajo zadrage dovolj. Pri obutvi je predvsem premalo delavskih čevljev, več pa imajo zadrage na zalogi lahkih čevljev. Ker za delavske čevlje v zagotovljeni preskrbi ni toliko povpraševanja, bo tu lahko najti rešitev s kompenzacijami. Sedaj je veliko povpraševanje po cementu in opeki. Za vez, trgovino je trenutno na razpolago malo cementa in opeke, predvsem zaradi tega, ker so zadrage pozno naročile to blago, in je sedaj, ko smo na višku gradbene sezone, dobava razmeroma težavna. Vendar pa je upanje, da se bodo dobave cementa v avgustu pospešile. (Slov. poročevalec)

Odnosi med vsemi delavci in uslužbenci v tovarnah naj bodo tovariški

V menzi Tovarne emajlirane posode so delavci poleg večerje hoteli dobiti tudi pijačo. Pred točilno mizo se je napravila gneča. Vsak bi rad dobil kozarec kapljice. Ne morem sicer reči, kaj je rekel neki delavec natakari, kajti ona je surovo in nepristojno nad njim kričala ter ga zmerjala s »kroto« in »pukležem«.

Izgleda da je Koržijeva pozabila, da je tudi ona nekoč bila delavka. Vsaj iz njenega odnosa do delavcev je to razvidno. Delavce mora v vsaki tovarni vezati tovarištvo. Tovarištvo je nekoč bilo

temelj borbe proti izkoriščevalcem in je tudi danes važen faktor pri graditvi socializma.

Takim s sličnimi odnosi in one, ki se med delovnim časom za točilnico češjejo in mažejo vpricho vseh utrujenih delavcev, ki čakajo postrežbe, morajo sindikalne podružnice stopiti na prste in zahtevati od uprav, da se nepopolnživcem odkaze slabše delovno mesto.

Najmanj pa se taki malomeščanski odnosi lahko trpijo v delavskih menzah in industrijskih magazinih.

T. J.

Delovni prostovoljci so že v mnogočem spremenili lice porušenega Celja. Se več pa bodo storili v bodočnosti. Slika kaže množičen pohod prostovoljcev na delo pri zadržnem

Obljubili smo in izpolnili obljubo

(Iz življenja VI. celjske MLO)

Mogočen stebel pare je puhnil visoko v zrak. Iz zadnjih vagonov pa so v slovo iz grl 200 brigadirjev VI. celjske MLO »Mica Slander« privrele pesmi. Viak je izginil za ovinkom. Enakomerni udarci koles so dajali takt počitku. Srca brigadirjev so bila razigrana, žalostnega ni bilo med nami. Tudi tisti, ki so drugače mirnejši, so stopili v krog, se prišli okrog vratu in zopet se je začelo. Vse pesmi smo že pretresli. Do Trbovelj se je brigada malo poglobila. Težki kovčegi so se odprli. Kako se je prilegla malica!

Vsi smo bili v vrhlin v brigadi. Ljubljana, Borovnica, Mrhnik, Postojna, St. Peter na Krasu, vse je za nami. Kraške vrtače so počasi tonile v mraku. Debele kaplje so udarile po strehah. Skripajoče so se zapirala težka vrata vagonov. Vse tiho. Viak pa se je s pospešenim tempom, spremljan od tiso-

čev iskric bližal Sežani.

Sežana. Ura je kazala ena popolnoči. Malo smo bili zaspani. Močan veter na kamionih, ki so nas odpeljali v naše taborišče, je zdramil slehernega od brigadirjev. Večerja nas je čakala. Pošteno smo se najedli. Vsak si je hitro poiskal svoje ležišče v šotoru in sladko zaspal.

»Ti vrag ti« je komendant rekel s pol jeznim glasom nasmejan obrazom in potegnil nogo pod deko. Poleg ležišča pa so mu v majhnem bazenu vode plaval čevlji. Okrog šotora je bilo blata na pretek. Ali to nas ni plašilo. Lopate v roke, pa juriš na blato. V dveh dneh je bilo vse urejeno. Naš šotor smo obdali z gredami in parkom, skoraj bi rekel kot v Tivoli. Povsod pozdravljajo napisi »Živel Tito, živila VI. celjska MLO »Mica Slander«, slava Leninu itd. Tretji dan pa na delo. Sonce je stalo

visoko na nebu in se z žarki upiralo v žareče obraze brigadirjev in brigadir. Na čelo zastava, na ramenih kramp in lopata. — Brigada napred marš — in šli smo. Preko primorskih gričev pa se je sprostila pesem. Bližali smo se gradilišču. Še pet minut in zasadijo smo prve lopate, krampi pa so zapeli himno naše petletke. Malo vstran pa so v vetru plapolale vroče zastave, kot da bi hotele hladiti vroča, potna telesa brigadirjev. Kraški kamen se je mehal pod udarcem Titove mladine. Na srednjem usetu so minirali. Debeli stebri kamenja so sikali visoko v zrak in zopet padali.

Sonce se je spustilo na italijansko stran. Samo za hip je še postalo nad vrhovi primorskih gričev, nato pa počasi utonilo. Obrazi brigadirjev so žareli. Njihove roke niso poznale truda. Vse sile za izgradnjo proge Sežana — Dutovlje. Vsak si prizadeva, da bo čim več doprinesel za čimprejšnjo izgradnjo proge Sežana — Dutovlje; katero bo mladina Jugoslavije podarila skozi

desetletja tlačnemu primorskemu ljudstvu. Luči vzdolj proge so se prižgale. Temna noč je pokrila kamenito kraško telo. Brigada se je odpravila domov.

Vsi imajo še živo v spominu, ko se je v Laškem pojavila med vrati ljudske šole sekretarka Daša z zvinitim papirjem. Po raportu tov. komandanta je stopila pred postrojeno brigado, preletela z očmi slehernega brigadirja, razvila papir in pričela:

Resolucija tov. Mici Slander: Citala je dolgo, na koncu pa so prišle obveze: Brigada se obvezuje, da se vrne čez en mesec (200 rok je udarilo v burno ploskanje, niso ji dali, da bi skončala), da se vrne čez en mesec dni udarna domov. Komaj se ji je posrečilo.

Sklep se je ukoreninil v slehernem brigadirju. S tem se bomo najboljše pripravili za V. Kongres KPJ in tako dokazali z delom, da stopamo trdno po poti, ki nam jo je začrtala slavna KPJ na čelu z maršalom Titom. Dokazati hočemo, da je brigada vredna borbenega imena »Mica Slander«.

Pa pogledimo po enem mesecu rezultate brigade. 25. 7. 1948 je bila brigada na kulturnem festivalu v Sežani proglašena za dvakrat udarno brigado. Na prsih naših brigadirjev so se posvetile udarniške značke. V prsih pa nosi vsak živo sliko tov. Mice Slander, kateri zadano obvezo smo izpolnili. Tov. Mici Slander pa obljublamo kakor vsej domovini, da ne bomo počivali na doseženih rezultatih, ampak trdo korakali po poti obnove naprej.

Iz »Celjskega tednika« smo si izrezali sliko velike borke in jo obdali z okvirjem. Stala je na mizi v štabu VI. celjske dvakrat udarne brigade, da vsakega brigadirja, ki pride v štab opomni obveze tov. Mici Slander. Ob njeni sliki smo črpali vsak dan nove moči, katerim se ne more upirati niti kraški kamen, niti kraška burja.

Omenim še samo, da je brigada imela prehodno zastavo Glavnega štaba od 16. do 26. 7. 1948 kot vsestransko najboljša brigada vzdolj proge Sežana — Dutovlje. R. B.

FIZKULTURA IN ŠPORT

KLADIVAR — SPLIT 3:1 (2:1)

V petek je gostovala v Celju nogometna sindikalna reprezentanca iz Splita, ter odigrala nog. tekmo s celjskim Kladivarjem.

Približno 3000 gledalcev je navdušeno spremljalo lepo tehnično igro in kvalitativno igro celjskih nogometašev, kateri so prav v tej igri bili na višini in pokazali ponoven uspeh.

Takoj v začetku igre so gostje prišli po Neškoviču v vodstvo, kar so pa domačini v 36 min. po Očkotu, kateri je bil zelo dober, na polju izenačili, a v 44. min. po Tomaniču zvišali na 2:1.

V drugem polčasu so imeli igro v rokah domačini, kateri so se s močnimi napadi in lepo povezano igro precej zaposlili vratarja gostov in v 9 min. po Šalekarju zvišali na 3:1. Celjani so izvršili še mnogo nevarnih akcij, vendar se jim pa ni več posrečilo spraviti žoge v mrežo, tako da je bil rezultat do konca neizpremenjen.

Vsi igralci so igrali prav dobro razen Belcerja, kateri ta dan najbrž ni imel interesa do igranja.

Sodil je tov. Orel z nekoliko napakami. U. J.

Enotnost - Kladivar 2:2 (2:1)

V nedeljo je gostovala v Celju enajstotnica ljubljanske Enotnosti, katere se je pomerila z domačo enajstotnico v prijateljskem srečanju, ki se je končala z neodločenim rezultatom.

Tekma ni bila na posebni višini, saj so gostje pokazali precej surovo igro, kar ni bilo niti najmanj dokaz lepe prijateljske tekme.

Ze v prvi minuti so gostje prodrli in zabili po Haderju vodilni gol, kar je Dobraj iz enajstmetrovke izenačil. V 25 min. so morali zaradi poškodbe odnesti z igrišča celjskega vratarja, a pet min. kasneje še Polutnika, kateri je pri napadu desne spojke dobil poškodbo na glavi in s tem bil nesposoben za nadaljnjo igro. V 36 min. strelja Gevski v prečko, kar se je pa žoga odbila v gol in s tem zvišala na 2:1.

V drugem polčasu so izvedli Celjani nekaj lepih akcij, kar jim je tudi uspelo v 22. min. po Tomaniču izenačiti.

Oba poškodovana vratarja je dobro nadomestoval Posinek, kateri preživlja doma svoj vojaški dopust in je rešil nekaj nevarnih situacij.

Pred približno 5000 gledalci je sodil tov. Presinger. U. J.

ŠAH

ŠOSTANJ: Pred odhodom na turnir v Rogaško Slatino je mojster Lešnik odigral simultanko proti šostanjskim šahistom, ter dosegel lep rezultat. Od 23 iger je zmagal 21, remiziral s Širokom, izgubil pa z dr. Mundo.

ST. PETER: Na mesečnem prvenstvu tukajšnje šahovske sekcije je zmagal C. Arh z 9 točkami pred Planincem s 6 in pol točk.

TRBOVLJE: 5. avgusta je bila odigrana prijateljska tekma med Rudarjem in šahovsko sekcijo Radeče, na kateri je zmagalo moštvo Radeče z rezultatom 5 in pol proti 2 in pol.

Posamezni rezultati so sledeči: (prvo-

imenovani Radeče) N. Hočevnar: Dolinšek 1:0, M. Hočevnar: Kapl 1:0, Šri-bar: Rugej 1:0, Hriberšek: Pajk 1:0, Šajna: Jazbec 0:1, Ravnikar: Horvat 1:0, Kožuh: Opresnik 0:1, Znidaršič: Taušič pol: pol.

Plavalne TEKME

Novo ustanovljeno Telovadno društvo Sv. Peter, Sav. dol., je priredilo plavalne tekme v okviru »Dneva fizikulture na vodi« dne 7. avgusta 1948 v jezu tukajšnje Tekstilne tovarne.

Rezultati:

1. Vzdržno plavanje: Ispit za ZREN — srebrno značko je napravilo 9 gojencev.

2. Prosto plavanje na 60 m: Člani: Koren Karl 69 sek.

Mladinci: Koren Jakob 69 sek.

Pionirji: Koren Franc 70 sek.

3. Prosto plavanje 80 m: Člani: Koren Karl 96 sek.

Mladinci: Znidaršič Alojz 90 sek.

4. Plavanje pod vodo: Groznik Srečko 30 m; Ameršek Josip 28 metrov.

5. Iskanje predmeta pod vodo: Ameršek Josip; Groznik Srečko.

Spupno število tekmovalcev je bilo 42. Tekma je pokazala, da ima društvo agilne člane ter je pričakovati tudi vidnega uspeha na telovadnem polju.

II. gimnazija in Večna delavska gimnazija

Prošnje za popravne izpite se sprejemajo do 25. avgusta t. l. v pisarni ravnateljstva v Vodnikovi 4-I. Popravni izpiti za vse razrede se bodo vršili od 1. septembra dalje po razporedu, ki bo objavljen na objavi deski v pritličju šole.

Razpored privatnih izpitov, dan sprejemnih izpitov za višjo gimnazijo in učiteljske ter naknadnega vpisovanja na učiteljske kakor tudi vse ostalo glede začetka rednega pouka bo objavljeno istotam.

Vpisovanje na Večno delavsko gimnazijo bo od 25. avgusta do 1. septembra. Ravnateljstvo

Obveščamo prebivalstvo mesta Celja in okolice, da bo sindikalno kopališče Celje, Šlandrov trg 5, zaprto zaradi nujnih popravil od 15. do 31. avgusta. Uprava

VOLNENA JOPIKA (temno modra) je bila izgubljena na poti iz Svetine proti Celjski koči. Najditelj naj se javi proti nagradi v uredništvu C. T.

Nudimo Vam: tu in inozemske časopise in revije:

dnevnike,
tednike,
mesečnike,
ilustracije,
brošure,
knjige,
razglednice.

Srečke državne razredne loterije FLRJ

Sprejemamo oglase in objave:

za vse časopise,

za vse Radio postaje v državi

INVALIDSKO PODJETJE

»JUGOREKLAM«

L J U B L J A N A

Podružnica Celje, Prešernova ul. 1

LJUBITELJI MOTORIZMA POZOR!

Dne 15. avgusta t. l. se vrši v dvorani »Prosvetnega Doma« (bivši Narodni Dom) izredna letna skupščina avto-moto društva »Slander« v Celju, s pričetkom ob pol 8 uri zjutraj s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev
2. Volitve delovnega predstestva
3. Poročilo o dosedanjem delu in uspehih

4. Pregled izpolnitve plana

5. Volitve delegatov za letno skupščino Republiškega odbora

6. Razdelitev nagrad najagilnejšim članom društva.

Ker bo imela skupščina velik pomen za nadaljnje uspešno delo in razvoj motorizma predvsem na vasi med kmečkimi mladino, vabimo k udeležbi skupščine kmečko in delavsko mladino, da se prepriča o uspehih, katere smo v tem kratkem času dosegli, ter upozna delovanje društva.

Naj ne bo ljubitelja motorizma, ki se skupščine nebi udeležil.

OBJAVA

V skladišču Odsek za notranje zadeve Celje-mesto, se nahajajo kolesa in ogrođa koles, ki so bila najdena, katerih lastniki pa se dosedaj še niso javili.

1. Moško kolo znamke »Dirkop« tov. št. 0224439 črne barve; 2. moško kolo tov. št. 5104039 črne barve; 3. moško kolo znamke »Patria« tov. št. 3121-N črne barve; 4. moško kolo znamke »Puh«

tov. št. 1034522 črne barve; 5. moško kolo znamke »Elita« tov. št. 25212 črne barve; 6. moško kolo tov. št. 9308 črne barve; 7. moško kolo znamke »Simeag« tov. št. 34605 črne barve; 8. žensko kolo tov. št. 330360 zelene barve; 9. moško kolo znamke »M« tov. št. 559877 črne barve; moško kolo znamke »Stajer« tov. št. 100406 rdeče barve; 11. moško kolo tov. št. 53739 črne barve; 11. moško kolo črne barve.

Gornja kolesa oziroma ogrođa, lahko lastniki dvignejo proti dokazu lastništva, na tuk. Odseku soba št. 9, v dopoldanskih urah.

V primeru pa, da se lastniki ne bodo javili do 10. 9. 1948, se bo kolesa oddalo narodni imovini.

Pozivamo lastnike grobov in svoje umrlih na mestnem, okoliškem in bolniškem pokopališču, ki imajo na spomenikih še nemške napise, da iste odstranijo, oziroma opremijo s slovenskimi napisi najkasneje do 1. nov. 1948. Zavedati se moramo, da živimo že četrto leto v svobodni domovini FLRJ in, da je skrajni čas, da izginijo vsi znaki in spomeniki nasilne germanizacije na Spodnjem Štajerskem. Spomenike, ki bodo imeli po 1. nov. 1948 še nemške napise bo Uprava pokopališč odstranila in prodala interesantom, brez kakršnekoli odškodnine.

SKORAJ NOVO KLAVIRSKO HARMONIKO 32 basov s kovčkom, prodam. Naslov v uredništvu.

Kino

METROPOL

od 15. do 21. avgusta jugoslov. film: Nove zmage in balkanijada

KINO LAŠKO

Češki film: Ukradena meja. sobota ob 20.30, nedelja ob 17.30. 20.30, ponedeljek ob 16.30.

DEŽURNA SLUŽBA:

dne 15. avgusta: dr. Fišer Jože, Kržišnikova ul. 2.

V bolnišnici so se zadnje čase dogajali primeri, da so se bolniki inficirali potom hrane, ki je bila prinesena v zavod.

V izogib hujših posledic opozarja uprava bolnišnice, da je v bodoče vsako donašanje hrane in pijače na oddelke strogo prepovedano.

K temu pripominjamo, da je bolniška hrana izdatna in okusna tako, da bolniki ne rabijo z doma priboljškov. Razen tega je pa za bolnika in za ugodni potek zdravljenja samo koristno, če bolnik dobiva hrano pod zdravniško kontrolo.

Uprava bolnice Celje

Krašovec Jurček:

LOGARJEVI OBRAČUNAJSKIVICO

(Novela)

Ze skoraj vsak kmet v bližini Gabrovine je prišel ob kak kos zemlje, edino gori pod Logom, se je tik pod hosto skrivala med drevjem Logarjeva domačija, ki je bila še neoskrunjena. Gaber se izprva ni dosti brigal za to. Imel je dobička drugod dovolj. Toda tudi Logarjevina mu je prišla ob svojem času na misel, in od tedaj ni prenehal. Ozek pas Logarjevih travnikov je ločil Gabrov zgornji in spodnji vinograd. Čeprav je imel zgovorjeno pot, si je vendar Gaber vtepel v glavo, da mora odkupiti tisti travnik in spojiti oba vinograda.

Bilo je neko nedeljo. Gaber je videl Blaža iti mimo njegove gostilne. Gaber je bil malce vinjen, pa ga je poklical.

»Kaj pa se ti tako izogiblješ? Nikoli te še nisem videl v moji gostilni. Mar nismo sosedje?«

Blaža so te besede zbudile. Gaber se očitno norčuje z njega, ko da je pozabil kakšno zveza je med njima. Toda Blaž je na silo požrl jeziv in obenem žalosten občutek:

»Nimamo mi toliko denarja, da bi popival v gostilnah. Saj tudi v druge krčme ne grem.«

Gaber pa ga je na silo posadil na stol:

»Oh saj vem za vaše težave. Mater

imaš bolno, oče ni za nobeno rabo. Jaz bi ti pa pomagal, da se izkoplješ iz blata!«

Blaž, ki je od neznane tesnobe vrtel kozarec vina na mizi, je ob tej besedi sunkoma dvignil glavo in z jasnimi in začudenimi očmi pogledal Gabra.

»Vidiš Blaž, da se bova razumela,« je napeljeval Gaber vodo na svoj mlin, »tisti travnik med našimi vinogradi...« da bi ga prodal?« je sunkovito in razočarano vzkliznil Blaž.

»No kaj pa je že na tem? Tisto pest trave...«

»Ne, ne,« je Blaž zmajeval z glavo. »Zakaj ne?« Je Gaber nevoljno vprašal.

»Zato, ker tega travnika nebi nikoli prodal, drugič pa posestvo ni moje. Zato se nikar ne mučite, ta travnik ne bo nikoli vaš!«

Blaž je tedaj vrgel na mizo kovača za vino in s trdimi koraki odšel iz gostilne. Gaber pa je udaril s pestjo po mizi:

»Čakaj smrkavec, boš že videl, kaj zmore Gaber, pa čeprav si moj sin. Jaz te za sina ne prepoznam!«

Starega Logarja je že minilo upanje, da se bo Martin vrnil, pa je končno tudi sodniško izročil vajeti Blažu, ki jih je v resnici že itak dolgo držal v rokah.

Nekega večera se je Blaž podal k materi v kamro in poklical očeta s seboj.

»Nekaj bi vaju rad vprašal,« je dejal

tiho, kot da mu beseda nikakor ne gre prav gladko od ust.

Logarica pa je sproti uganila njegove misli in mu segla v roko. »Vem kaj misliš. Mimiko bi rad vzel?«

Blaž je zarudel in pokimal.

Logarica pa je sope nadaljevala: »Meni je to prav. Jaz itak ne bom več dolgo tlačila zemlje. Pri hiši nas je sicer še vedno dosti, gospodinjstvo boš pa le rabil. Kaj praviš ti?« se je obrnila na Logarja.

Logar je pokimal saj vendar ni imel kaj ugovarjati. Blaž pa je veselih korakov zapustil hišo in se napotil naravnost do Knezovih. Sprejeli so ga prijazno in ga pogostili. Razgovor je tekkel kot namazano. Blaž ni imel kaj hvaliti, pa tudi Knezovim ni bilo treba dolgo naštevati bale.

Tisto nedeljo pred pustom bo poroka, so ob njegovem odhodu že odločili. Blažu je bilo prav še bolj pa Mimiki, ki se je zunaj pred vrati vsa srečna ovila Blažu okoli vratu:

»Blaže. Sama ne bom prišla. Če hočeš dva ali pa nobenega,« mu je ponagajala skrivnostno.

Blaže jo je debelo gledal: »Kako dva?«

»Jaz in tvoj sin...« je šepnila na njegovo uho.

Nazajgrede je Blaže močno zavriskal, da se je od Loga glasno odzval odjek.

Logarica se je v postelji nagnila k Logarju:

»Slišiš stari? Blaže!«

»Slišim. Samo kako se boš s snaho gledala?«

»Nič ne skrbi. V revščini se ljudje bolj razumejo kot v bogatiji. V Gabrov hiši je stalno prepir...«

»Bog jih kaznuje,« je dejal suho Logar in se obrnil k zidu.

Mladima še niso minili medeni tedni, ko je Logarico vzelo. Pokopali so jo preprosto, le malo ljudi je šlo za pogrebom. Stara Gabrovka je prestregla pogrebe in se opravičila Logarju, češ da ni imela črne rute. Zvečer pa je Gabrov hlapec prinesel pletenko vina za sedmino z naročitvijo naj pri molitvi molijo tudi za njih. Na pogrebu se se zbrali vsi otroci razen Franceta, ki je garal neke v Nemčiji po rudnikih. Stiranjast dni za tem je Blaž dobil od njega 500 dinarjev za pogreb in podporo očetu. Logarja je ženina smrt potrla, da je vidno hiral, kljub temu, da mu je Mimika stregla kar se je le dala.

Tako je pomlad zalotila Logarjeve v žalosti in ko se je stalil zadnji sneg na hribih, je Rozika šla v mesto služiti. Ko pa so začeli okopavati koruzo, je pri Logarjevih zavekal novorojenček. Stari Logar je posedal ure in ure ob njegovi zibelci, saj edino temu opravilu je bil še kos.

Blaža pa so od dneva do dneva trle vse hujše skrbi. Prihranki, ki jih je imel, so ob poroki, potem ob pogrebu popolnoma skopneli. Davkarija ga je neusmiljeno terjala za davek. Zastonj je Blaž ugibal, kje bo dobil denar. V hlevu je imel vsega eno kravo, telico in par volov. Prasce je pobrala rdečica,

Volov sredi največjega dela tudi ni mogel prodati, krava pa je bila potrebna za otroka in očeta. V gozdupa se je občutno poznala sečnja lanskega leta, da bi bil greh podreti kako deblo. Edino upanje mu je bilo seno, katerega so letos imeli čez potrebo.

»Seno bomo prodali in telico, če bo pa v jeseni kaj vina, bomo še tistega spravili v denar,« se je zvečer menil z Mimiko.

»Prav imaš, saj drugače se ne da. Bila sem doma pri bratu. Prosila sem ga, naj mi izplača nekaj od deleža. Ne more mi dati nič, zaenkrat vsaj ne,« je dejala ona skrušeno.

»Se bomo že nekam prerili,« je je tolažil Blaž, »saj bi si izposodil od Francetovega denarja, pa kaj več kako bo z očetom.«

Edino veselje, ki ga je Blaž imel, je bilo, da je zvečer prenašal malega kričaka.

»Kaj se jočeš?« mu je prigovarjal, »tebi pa res ne bo sile, bom že jaz poskrbel, da ti nikoli ne bo šlo kot je meni. Boš videl, da boš lepo živel, boš videl...«

Mali Mirko se mu je jel smehljati in ga vleči za lase.

»Kako si otročji,« ga je brez jeze opomnila Mimika. Se dobro se ji je zdelo, da ima otroka takó rad.

Tedaj pa je zunaj zakričal Jože. Blažov mlajši brat.

»Gori-i-i-i-i!«

(Se nadaljuje)